

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

BK-04.1711.10.2012

Kraków, dnia 2012 03. 23

Pani
Aneta Wójcik - Orchowicz
Dyrektor
Zespołu Palcówek Opiekuńczo – Wychowawczych nr 1
31-977 Kraków, os. Szkolne 27

Referat Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 16/2012, podpisanego przez Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa kontrolę sprawdzającą w kierowanej przez Panią jednostce, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym protokole kontroli. Zakres kontroli obejmował analizę realizacji zaleceń pokontrolnych sformułowanych po kontroli kompleksowej gospodarki finansowej przeprowadzonej w 2009 roku.

I. Ocena sposobu funkcjonowania jednostki kontrolowanej:

1. W wyniku kontroli sprawdzającej stwierdzono:

W Zespole Palcówek Opiekuńczo - Wychowawczych po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2009 r. sformułowano łącznie 35 zaleceń. W toku badania, którym objęto księgi rachunkowe i dowody źródłowe roku 2010 i 2011, a także obowiązujące w tym okresie procedury wewnętrzne ustalono, iż jednostka w pełni wyeliminowała 31 nieprawidłowości opisanych w protokole, który stanowił podstawę do sformułowania zaleceń. W trakcie postępowania ustalono, iż cztery nieprawidłowości wyeliminowano częściowo, co świadczy o konieczności weryfikacji funkcjonujących mechanizmów kontroli zarządczej w obszarze gospodarki kasowej, gospodarki majątkiem oraz w zakresie monitorowania rozrachunków.

Ponadto w wyniku analizy dokumentacji księgowej ustalono nowe nieprawidłowości, co szczegółowo opisano w pkt 2 niniejszego wystąpienia.

2. Ustalenia kontroli wykazały następujące nieprawidłowości:

1. opracowanie polityki rachunkowości nie w pełni spełniającej wymogi art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w związku z brakiem:
 - a) poprawnego opisu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych, poprawnego opisu systemu informatycznego, a także opisu programowych zasad ochrony danych, w tym metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania,
 - b) określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

- c) poprawnego opisu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,
 - d) wskazania w wykazie kont syntetycznych wszystkich kont, na których jednostka prowadziła ewidencję księgową (np.: konto 202, 221, 222, 223, 225, 229, 340), a w konsekwencji nieustalenie zasad prowadzenia ewidencji analitycznej na ww. kontach. Ponadto w opisie zasad funkcjonowania konta 130 i przy kontach zespołu 2 jednostka nie ustaliła obowiązku prowadzenia ewidencji z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.
Jednostka również nie ustaliła w obowiązującej instrukcji obiegu i archiwizacji dokumentów finansowo – księgowych pełnego wykazu stosowanych dokumentów oraz zasad ich kontroli i obiegu,
2. prowadzenia gospodarki kasowej w sposób nieprawidłowy poprzez:
- a) nieudokumentowanie obrotów kasowych stosownymi dowodami, czym naruszono zapisy części V Instrukcji kasowej wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora ZPOW nr 26/2010 z dnia 30.12.2010 r.,
 - b) nieprzestrzeganie obowiązującej Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora ZPOW nr 41/2010 z dnia 31.12.2010 r. w zakresie znakowania druków KP i KW. Kasjer na bieżąco przy dokonywaniu wypłaty lub przyjmowaniu wpływów numerował dowody KP i KW, co naruszało zasady ustalone w §3 obowiązującej Instrukcji,
 - c) nieprzestrzeganie ustalonych w Instrukcji kasowej zasad dokumentowania przychodów i rozchodów kasowych. Przychody i rozchody kasowe przemienne dokumentowano oryginałami lub kopiami dowodów KP. Podobna sytuacja dotyczyła dowodów KW,
 - d) nieznaczenie dowodów kasowych numerem raportu oraz pozycją, pod którą zostały w nim zaewidencjonowane, naruszając zapisy części VII Instrukcji kasowej,
 - e) niestosowanie obowiązku potwierdzania odbioru gotówki na dowodach KW przez osoby otrzymujące gotówkę,
3. korygowanie zapisów księgowych dotyczących operacji gotówkowych (kasowych) bezpośrednio na wyciągu bankowym, a nie na podstawie wewnętrznego dowodu księgowego „*Polecenie księgowania*”, czym naruszono zapisy art. 20 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy o rachunkowości,
4. ujmowanie operacji w księgach rachunkowych w zakresie wynagrodzeń bez zachowania chronologii zdarzeń, wprowadzając naliczenie wynagrodzeń w terminie znacznie późniejszym, niż dokonanie wypłaty. Stosowana przez jednostkę metoda naruszała zasadę wynikającą z art. 15 ust. 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi, iż zapisów na kontach księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej. Ponadto dokonując analizy zapisów w księgach rachunkowych w przypadku naliczeń wynagrodzeń nieprawidłowo wskazywano datę operacji jako ostatni dzień miesiąca, a nie datę dokonania naliczenia (czyli sporządzenia i zatwierdzenia list płac),
5. przeksięgowywanie wynagrodzeń płatnych przelewem z konta 231 „*Rozrachunki z pracownikami*” na konto 240 „*Pozostałe rozrachunki*”. W konsekwencji na podstawie ewidencji na koncie 231 niemożliwym było ustalenie stanu rozrachunków z pracownikami, co nie spełniało wymogów wynikających z opisu zasad funkcjonowania konta 231 zawartego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5.07.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) (Dz. U. nr 128 poz. 861 z późn. zm.),

6. niewymienianie w treści dowodu „*Polecenie księgowania*”, pojedynczo wszystkich dowodów źródłowych - numerów list płac objętych zapisem zbiorczym, czym naruszono zasady art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy *o rachunkowości*,
7. niewprowadzanie do ksiąg inwentarzowych dla pozostałych środków trwałych danych umożliwiających jednoznaczną identyfikację poszczególnych obiektów inwentarzowych (np. opisu składnika lub numeru fabrycznego),
8. niewskazanie na części faktur dokumentujących dokonanie zakupu adnotacji potwierdzającej ujęcie składników w księgach inwentarzowych. Powyższe działanie może stanowić przyczynę nieterminowego ujmowania ww. składników w księgach inwentarzowych i skutkować niewłaściwą ochroną posiadanego mienia jednostki,
9. wskazywanie nieprawidłowo daty operacji w księgach rachunkowych. Zapisy w księgach rachunkowych związanych z protokołami otrzymania darowizny lub protokołami likwidacji wprowadzono w pierwszym dniu miesiąca bez względu na datę operacji. W konsekwencji powyższe działanie prowadziło do wystąpienia różnic pomiędzy datą ujęcia składników majątkowych w ewidencji syntetycznej, a datą ich wprowadzenia do ewidencji analitycznej, niespełniając wymogów art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, który stanowi, iż zapisy na kontach ksiąg pomocniczych są uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Ponadto z dokumentacji wynikało, iż Główny księgowy generował w systemie jeden dowód PK, w którym ujmował operacje dotyczące przyjęcia darowizn lub likwidacji składników majątkowych w ciągu całego miesiąca wskazując w dowodzie PK datę dokumentu - pierwszy dzień miesiąca oraz datę operacji - ostatni dzień miesiąca. Daty te były traktowane jako okres, za który sporządzano PK. Powyższym działaniem naruszono zapisy art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy *o rachunkowości*,
10. przeprowadzenie spisu z natury składników majątkowych w sposób znacznie utrudniający udokumentowanie prawidłowego rozliczenia wyników inwentaryzacji, poprzez:
 - a) spisywanie składników majątkowych w okresie od 07.11.2009 r. według stanu na dzień 31 grudnia,
 - b) rozpoczęcie spisu przed dniem ustalonym w zarządzeniu Dyrektora,
 - c) nieprawidłowe udokumentowanie daty wydania arkuszy Przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej,
11. niewyeliminowanie nieprawidłowości ustalonych w czasie kontroli kompleksowej, tj.:
 - a) dekretowanie i ujmowanie w księgach rachunkowych przelewów bankowych dotyczących zwrotu niewykorzystanych środków w sposób niezgodny z zapisami rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...),
 - b) nieprowadzenie na bieżąco zapisów w raportach kasowych, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy *o rachunkowości*,
 - c) nieweryfikowanie zapisów księgowych na kontach rozrachunkowych, co skutkowało dokonywaniem dwukrotnej zapłaty za zobowiązania. Ponadto w okresie od stycznia do czerwca 2011 r. dwóm pracownikom ustalono koszty uzyskania przychodów z tytułu wynagrodzenia w kwocie niższej niż wynikało z prawidłowego obliczenia. Powyższe działania świadczą o nieskutecznym funkcjonowaniu mechanizmów kontroli zarządczej,
 - d) prowadzenie ewidencji analitycznej w postaci ksiąg inwentarzowych nie na bieżąco. Nieuzgadnianie sald i zapisów ksiąg inwentarzowych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej stanowi naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*.

II. Zalecenia pokontrolne:

W celu wyeliminowania wyżej opisanych nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości należy:

1. opracować politykę rachunkowości zgodnie z wymogami art. 10 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, a także ustalić wykaz stosowanych w jednostce dokumentów wraz z zasadami ich kontroli i obiegu,
2. prowadzić gospodarkę kasową zgodnie z zasadami określonymi w procedurach wewnętrznych, w szczególności w Instrukcji kasowej oraz Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania,
3. korygować zapisy księgowe dotyczące operacji gotówkowych na podstawie wewnętrznego dowodu księgowego „*Polecenie księgowania*”, zgodnie z zapisami art. 20 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy *o rachunkowości*,
4. ujmować operacje w księgach rachunkowych w zakresie wynagrodzeń zachowując chronologię zdarzeń, zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*. Ponadto wskazywać w księgach prawidłowo datę dokonania operacji,
5. ewidencjonować wypłatę wynagrodzeń płatnych przelewem na koncie 231 „*Rozrachunki z pracownikami*” w korespondencji z kontem 130 „*Rachunek bieżący jednostki*”, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 231 określonymi w rozporządzeniu w sprawie *szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...)*,
6. sporządzać zbiorcze dowody wewnętrzne *Polecenia księgowania* zgodnie z zasadami art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy *o rachunkowości*,
7. ujmować w księgach inwentarzowych prowadzonych dla pozostałych środków trwałych dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację poszczególnych obiektów inwentarzowych (opis składnika lub numer fabryczny),
8. wskazywać na dowodach źródłowych dokumentujących dokonanie zakupu adnotację potwierdzającą ujęcie składników w księgach inwentarzowych,
9. wskazywać poprawnie w księgach rachunkowych datę dokonania operacji, zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy *o rachunkowości*,
10. przeprowadzać spis z natury składników majątkowych w sposób umożliwiający udokumentowanie prawidłowego rozliczenia wyników inwentaryzacji zgodnie z zapisami art. 27 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
11. wyeliminować ostatecznie nieprawidłowości ustalone w czasie kontroli kompleksowej, tj.:
 - a) dekretować i ujmować w księgach rachunkowych przelewy bankowe dotyczące zwrotu niewykorzystanych środków zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie *szczególnych zasad rachunkowości (...)*,
 - b) prowadzić na bieżąco zapisy w raportach kasowych, zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy *o rachunkowości*,
 - c) wdrożyć procedury monitorowania rozrachunków, zapobiegające dwukrotnej zapłacie zobowiązań oraz zwiększyć kontrolę poprawności naliczania wynagrodzeń,
 - d) prowadzić ewidencję analityczną w postaci ksiąg inwentarzowych na bieżąco, spełniając wymogi art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*.

Proszę również wyeliminować inne uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli.

III. Osoba odpowiedzialna za realizację zaleceń pokontrolnych:

Pani Aneta Wójcik - Orchowicz - Dyrektor Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych nr 1.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych:

zalecenie nr 1: do 27.04.2012 r.,

zalecenia od nr 2 do nr 11: **od zaraz.**

V. Termin złożenia sprawozdania z przebiegu realizacji zaleceń pokontrolnych:

Sprawozdanie z wykonania niniejszych zaleceń proszę przesłać w terminie do dnia **27.04.2012 r.** do Referatu Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Bracka 10.

Pouczenie:

Zgodnie z § 14 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli finansowej przez Biuro Kontroli Wewnętrznej UMK wprowadzonego zarządzeniem nr 137/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22.01.2010 r. jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzania sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt V wystąpienia pokontrolnego według wzoru określonego w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Pani Anna Okońska – Walkowicz – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa
2. Pani Józefa Grodecka - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Pan Lesław Fijał – Skarbnik Miasta Krakowa